

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lingva Avrea Christianorvm

Ruben, Leonhard

Padibornae, 1606

Capvt 57. Loqui debent Prophetæ, & concionatores, Apostoli, & prælati, & quibus incumbit proximorum cura, & licet quoq[ue] id mulieribus.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56433)

lescentiam contemnat: sed exemplum
esto fidelium in verbo, in conuersatio-
ne, in charitate, in fide, in castitate.
Dignæ Episcopo partes. Et rursus,
cū graui attestatione numinis di-
uini inquit, 2. Tim. 4. 1. Testificor
coram Deo, & Iesu Christo, qui indi-
caturus est uiuos & mortuos, per ad-
uentum ipsius, & regnum eius, pradi-
ca uerbum, in sta opportune, importu-
ne: argue, obsecra, increpa in omni
patientia & doctrina. Erit enim tem-
pus, cū sanam doctrinam non susti-
nebunt, sed ad sua desideria coacer-
uabunt sibi magistros, pruriētes auri-
bus, & à ueritate quidem auditum a-
uertent, ad fabulas autem conuertentur.
Tu uerò uigila, in omnibus labo-
ra, opus fac Euangelistæ, ministerium
tuum imple, sobrius esto.

CAPVT LVII.

Loqui debent Prophetae, & concionatores, Apo-
stoli, & prelati, & quibus incumbit proximo-
rū cura, & licet quoq; id mulieribus.

Pro-
pheta
& con-
cionas-
tores
loquā-
tur.

QVINTÒ, huc spectant Prophe-
tæ & concionatores, quibus
dicitur id, Isa. 58. 1. *Clama, ne cesses,
quasi tuba exalta vocem tuam, & an-
nuncia populo meo scelera eorum, &
domui Iacob peccata eorum.* Cùm Je-
remias Propheta prætendens pue-
ritiam, assereret se nō posse loqui,
inquit Dominus, Jer. 1. 7. *Noli du-
cere: puer sum: quoniam ad omnia
qua mittā te, ibis: uniuersa quaecunq;
mandauero tibi, loquēris.* Et ver. 10.
*Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce
constitui te hodie super gentes, & su-
per regna: ut euellas, & destruas, &
disperdas, & dissipēs, & edificēs, & plas-
tes.* Nec minori autoritate vult vt
loquatur Ezechiel, nam Ezech. 2. 3.
sic ad illum inquit, dans etiam illi
librum, in quo lamentationes, &
carmen, & vq; scripta, deuorādum.
*Fili hominis, mitto ego te ad filios I-
sraël, ad gentes apostatrices, quæ re-
cesserunt a me: ipsi & patres eorum*

præuaticati

prauaricati sunt pactum meum usq³
ad diem hunc. Et filij dura facie, & in-
domabili corde sunt, ad quos ego mitto
te: & dices ad eos: Hec dicit Domi-
nus Deus: Si forte vel ipsi audiant, &
si forte quiescant, quoniam domus ex-
asperans est: & scient quia propheta
fuerit in medio illorū. Tu ergo fili ho-
minis ne timeas eos, neq³ sermones eo-
rum metuas: quoniā increduli & sub-
uersores sunt tecū, & cum scorpionibus
habitas: verba eorū ne timeas, & vul-
tus eorū ne formides, quia domus exa-
asperans est. Loquēris ergo verba mea
ad eos, si forte audiāt, & quiescāt: quo-
niā irritatores sunt. Tu autem fili ho-
minis audi quacunq³ loquor ad te: &
noli esse exasperās sicut domus exaspe-
ratrix est: aperi os tuū, & comede qua-
cunq³ ego do tibi. Et vidi, & ecce ma-
nus missa ad me, in qua erat inuolutus
liber: & expādit illū corā me, qui erat
scriptus intus, & foris: & scripta erāt
in eo lamentationes, & carmen, & va.

Sic & idem Ezechiel cap. 13. 18. contra eos Prophetas, qui vitia minimè carpunt, aut perstringunt, sed peccatoribus blandiuntur, inquit. *Va qui confusunt puluillos sub omni cubito manus; & faciunt cervicalia sub capite uniuersæ atatis ad capiendas animas: & cum caperent animas populi mei, viuificabant animas eorum. Et violabant me ad populum meum propter pugillum hordei & fragmen panis, ut interficerent animas, que non moriuntur, & viuificarent animas, que non viuunt, mentientes populo meo credenti mendacijs.* Grauiùs verò ipsum Propheta monet ne conticescat, cum reprehendendus est peccator. Nam cap. 3. 17. † 33. 7. sic inquit. *Et tu fili hominis, speculatorem dedi te domui Israël: audiens ergò ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me. Si me dicente ad impium: impie morte morieris, non fueris locutus ut se custodiat impius à*

via sua: ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram. De se conqueritur Isaias, dicens. Isa. 6. 5. *Va mihi quia tacui.* Ionas quoq; Prophe- ta quia viros Niniuitas reprehendere renuit, in mare præcipitatus, à pisce, Ion. 2. 1. deuoratus fuit.

Sextò, idè dicendum de Aposto- Apos-
toli.
lis, quorum sonus in omnè terrã, Psal. 28. 5. exiuisse scribitur. Quin & D. Paulus de se inquit. 1. Cor. 9. 16. *Va mihi si nõ euangelizauero.* Dixit enim paulò ante, quòd id munus ex necessitate illi incumbat. Sic enim dum D. Paulus Corinthi fuit de eo scribitur 2. Act. 18. 9. *Dixit autem Dominus nocte per visionem Paulo. Noli timere, sed loquere, & ne taceas, propter quòd ego sum tecum; quoniam populus est mihi multus in hac ciuitate.*

Septimò, huc spectant Præla- Præ-
lati.
ti, & ij maximè, qui priùs tacere di-

dicerunt, antequam docuerunt, aut locuti sunt, iuxta id, Eccli. 18. 19. *Antequam loquaris disce.* Tales fuerunt S. Benedictus, D. Gregorius, D. Anthonius, D. Bernardus, & alia religiosorum Ordinũ lumina: quibus omnia etiã ea ferè conueniunt, quæ numero quinto diximus, dicta ad Ezechielem David etiam Psal. 39. 10. vbi inquit. *Anunciavi iustitiam tuam in Ecclesia magna, ecce labia mea non prohibebo: Domine tu scisti.* Ad, quæ alludens D. Benedictus cap. 2. regulæ sic inquit: Sciatq; Abbas culpæ Pastoris incumbere, quicquid in ouibus paterfamilias vtilitatis minùs potuerit inuenire. Tantum iterum liber erit, si inquieto vel inobediẽti gregi Pastoris fuerit omnis diligentia attributa, & morbidis earũ actibus vniuersa fuerit cura exhibita: Pastor earum in iudicio Domini absolutus, dicat cum Prophe-

ta Domino. *Iustitiam tuam non abscondi in corde meo, veritatem tuam & salutare tuum dixi: ipsi autem contemnentes spreuerunt me.* Et tunc demum inobedientibus curæ suæ omnibus poena sit eis præualens ipsa mors. Iam pro dolor plurimi sunt prælati, qui peccata subditorum dissimulant, neq; eadem arguunt, qui cum animarum sibi creditarum ratione Deus exposcet, & cum flamma infernalis pice & sulphure mista os eorum impleuerit, optabunt se locutos per se, aut suos fuisse: at tunc tardatum esse, magno suo malo sentiet.

Octauò, huc spectant omnes, in quocunq; tandem officij genere, tam Ecclesiastico, quam polytico, quibus aliorum & proximi salus concredita. Sic Eccli. 4.27. *Ne reuerearis proximum tuum in casu suo, nec retineas verbum in tempore salutis.* Sic laudandi quatuor illi viri leprosi, quorum fit mentio 4. Reg. 7. 9. qui tantam

Qui-
bus a-
liorum
salus
concre-
dita.

abundantiam rerum omnium in castris Syriæ inuenerunt, & dixerunt. *Non rectè facimus, hæc enim dies boni nunciij est. Si tacuerimus, & noluerimus nunciare usq; mane, sceleris arguemur: venite eamus, & nuntiemus in aula regis.* Hic tamen summo opere dolendum, inueniri nonnullos, qui sermones potius detractorios contra eos instituunt, quibus aliorum cura commissa, & de rationibus quibus sibi met commisi sunt, iuuandis, rariùs agunt, & loquuntur, vidètes festucam in oculo alieno, Matth. 7. 4. trabem verò in proprio oculo minimè cõsiderantes.

*Pijs
quibus
dam
mulie-
ribus.*

Nonò, pijs etiam & magni meriti mulieribus loquendi potestas data. Nam & Spõsæ labia, Cant. 4. 11. vt fauus distillás. Et Esther orat, Esth. 14. 13. *Tribue sermonẽ compositũ in ore meo, in cõspectu leonis, Regis scilicet Assueri.* Sic Iudith contra

Holo-

Holofernem orat. Iudith. 9. 13. *Capiatur laqueo oculorum suorum in me, & percuties eum ex labijs charitatis meae.* Et vers. 18. *Memento Domine testamenti tui, & da verbum in ore meo & in corde meo consilium corrobora, &c.* Huic petitioni Dominum annuisse patet. cap. 11. 18. cum dicitur de Iudith. *Placuerunt autem omnia verba hac coram Holoferne, & coram pueris eius, & mirabantur ad sapientiam eius, & dicebant alter ad alterum. Non est talis mulier super terram in aspectu, in pulchritudine, & in sensu verborum.*

CAPVT LVIII.

Septendecim praecepta obseruanda illi
qui loqui voluerit.

I.

Assidua non sit in ore tuo nominatio Dei. Quod cauet Ecclesi. 23. 10. dicens. *Nominatio Dei non sit assidua in ore tuo, & nominibus Sanctorum non admiscearis, quia non*

Assidua nominatio Dei cauenda.